

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ, ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 1

..... , Αξιοτιμοι συνάδελφοι,θα ήθελα να ξεκινήσω την ομιλία μου με θέμα « Διδασκαλία Της Τουρκικής Ως Ξένης Γλώσσας Στους Έλληνες» αναφέροντας συνοπτικά τη σχέση της με την Ελληνική.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 2

Η αλληλεπίδραση μεταξύ γλωσσών, μπορεί να πραγματοποιείται σε όλα τα πεδία της γλώσσας: Λέξεις, ομάδες λέξεων,χειρονομίες, τονισμός, επιτονισμός ,γραμματικές δομές .

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 3

Οι αιτίες αυτών των δανείων μπορεί να είναι πάρα πολλές. Δάνεια, λόγω συμβίωσης στην ίδια πολιτική γεωγραφική περιφέρεια ,δάνεια λόγω πολέμου, εμπορείου, τέχνης, δάνεια λόγω της τεχνολογίας κι επιστήμης που εξελίσσονται γρήγορα και εξαιτίας των εξοπλισμών που παράγουν αυτά, ή εξαιτίας παραγόντων που εισχώρησαν στη γλώσσα λόγω διγλωσσίας.

Όλες οι γλώσσες του κόσμου έχουν εμπλουτιστεί με δάνεια. Μόνο μια γλώσσα που μένει αδιάφορη-κλειστή σε εξωτερικές επιρροές μπορεί να μείνει <αγνή> .Αφού, και κυρίως στον 21^ο αιώνα, είναι αδύνατον μια κοινωνία να επιζήσει διακόπτοντας όλες της σχέσης της με τον εξωτερικό κόσμο, είναι πολύ φυσικό να υπάρχουν αλληλεπιδράσεις.Το ίδιο συμβαίνει με την Τουρκική και την Ελληνική γλώσσα.Αυτές οι δυο γλώσσες που αλληλοεπηρέαστηκαν επί αιώνες, έχουν εμπλουτίσει η μια την άλλη. Τον τελευταίο καιρό η αλληλεπίδραση μεταξύ των δυο πολιτισμών, γέννησε την επιθυμία της κάθε πλευράς να ανακαλύψει τη γλώσσα και τον πολιτισμό της άλλης. Για αυτό το λόγο τα τελευταία χρόνια, έχει αυξηθεί στην Ελλάδα το ενδιαφέρον για την Τουρκική γλώσσα.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 4

Η σχέση της Ελληνικής με την Τουρκική έχει τις ρίζες της πολύ βαθιά.Οι σχέσεις που ήταν πολύ περιορισμένες μέχρι την περίοδο του Βυζάντιου, μετά τον 11^ο αιώνα άρχισαν να εντείνονται και συνέχισαν στην περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Κατά καιρούς, μεταξύ των δυο πλευρών υπήρξαν συγκρούσεις οι οποίες έγιναν αιτία για μεταναστεύσεις. Κυρίως την εποχή της ανταλλαγής οι Ρωμιοί που εγκατέλειψαν τη Μικρά Ασία άλλαξαν στην Ελλάδα την οικονομική και πολιτιστική δομή και αυτό είχε κι αντίκτυπο στη γλώσσα.Οι ανταλασσόμενοι με τον ερχομό τους πρόσθεσαν στον πολιτισμό της χώρας νέες λέξεις, νέα φαγητά, νέες συνήθειες, νέες νότες. Αργότερα υπήρξαν και άλλες μεταναστεύσεις. Αλλά ο αριθμός των μεταναστών και η επίδραση τους στη γλώσσα είναι πολύ λιγότερο, συγκριτικά με την περίοδο ανταλλαγής.

Σήμερα ,μεταξύ δυο χώρων, υπάρχουν προβλήματα προς επίλυση. Ωστόσο οι προσπάθειες αμοιβαίας βοήθειας των δυο χώρων μετά τους σεισμούς της 17 Αύγουστου στην Τουρκία και στις 7 Σεπτεμβρίου στην Ελλάδα, το 1999 , έγιναν αιτία στο να βελτιωθούν οι σχέσεις. Αν θέλετε να δούμε δυο διαφάνειες σχετικά με το πως επηρέασε αυτό , τα Μέσα Ενημέρωσης.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 5

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 6

Αυτή η βελτίωση έγινε και σε ατομικό και σε κοινωνικό αλλά και σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο. Οι επισκέψεις άρχισαν να αυξάνονται εκατέρωθεν, οι Έλληνες και οι Τούρκοι που ξαναβρήκαν τα σπίτια των παππούδων τους και αγκάλιασαν ο ένας τον άλλον, άρχισαν να συνειδητοποιούν το πόσο κοντά είναι οι δυο πολιτισμοί και οι δυο γλώσσες.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 7

Όταν κάνουμε λόγο για την διδασκαλία της Τουρκικής στην Ελλάδα έχουμε 3 βασικές κατηγορίες.

- 1 Διδασκαλία της Τουρκικής σε μειονότητες που η πλειοψηφία τους διαμένει στην περιοχή της Δυτικής Θράκης , της οποίας η μητρική γλώσσα είναι η Τουρκική . Αυτό αποτελεί θέμα για μια άλλη ομιλία.
- 2 Διδασκαλία της Τουρκικής σε άτομα που διαμένουν στην Ελλάδα και δεν έχουν την Ελληνική ως μητρική γλώσσα. Ο αριθμός αυτών είναι ελάχιστος.
- 3 Διδασκαλία της Τουρκικής σε άτομα με μητρική γλώσσα τα Ελληνικά .Το κεντρικό θέμα της ομιλίας μου είναι αυτή η κατηγορία.

ΠΟΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΩΣ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 8

Το Τμήμα Τούρκικων και Ασιατικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, που ξεκίνησε τη λειτουργία το 2003, το Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα της Τουρκολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης ,το Τμήμα Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Θράκης, διδάσκουν την Τουρκική στα πλαίσια των ακαδημαϊκών προγραμμάτων τους.

Εκτός από αυτά ,στο Διδασκαλείο του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Ινστιτούτο Βαλκανικών Σπουδών, σε τμήματα που έχουν ανοίξει διάφοροι ιδιωτικοί ή δημόσιοι φορείς ή και σε ιδιωτικά φροντιστήρια των όποιων ο αριθμός αυξάνεται ολοένα τα τελευταία χρόνια ,η Τουρκική διδάσκεται ως ξένη γλώσσα.

Δυστυχώς δεν έχω ένα έγκυρο αριθμό σχετικά με τα φροντιστήρια και τις σχολές ξένων γλωσσών ,που διδάσκουν την Τουρκική στην Ελλάδα. Ωστόσο μπορούμε να πούμε ότι από το 2005 κι έπειτα υπάρχει μια αύξηση των αριθμών τους. Αυτή τη στιγμή η σχολή ξένων γλωσσών Perugia-Tina Zogorouλου στην οποία εργάζομαι , κατέχει μια μεγάλη μερίδα σπουδαστών ,μεταξύ των ιδιωτικών φορέων που διδάσκουν την Τουρκική. Θα ήθελα να σας μεταφέρω κάποιες πληροφορίες που έχω πάρει από το φορέα όπου εργάζομαι. Έτσι θα παρατηρήσετε κι εσείς την αύξηση του ενδιαφέροντος για την Τουρκική.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 9

Στο Τμήμα Τούρκικων , ο αριθμός των σπουδαστών το 2005 ήταν 85 , ενώ το 2011-2012 ο αριθμός τους ανέρχεται σε 387 άτομα.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 10

Από το 2009 ,το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων διεξάγει εξετάσεις με σκοπό την πιστοποίηση της Τουρκικής. Το επίπεδο των εξετάσεων σήμερα είναι B1-B2. Εκτός από αυτό , από το Νοέμβριο του 2006, το Πανεπιστήμιο Άγκυρας TÖMER , διεξάγει εξετάσεις πιστοποίησης στην Ελλάδα. Τα τελευταία χρόνια έχουν αρχίσει και οι εξετάσεις Τουρκικών εξ αποστάσεως. Επιπλέον ένας ιδιωτικός φορέας , το Dilmer ,που διδάσκει Τουρκικά διεξάγει επίσης εξετάσεις.

ΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 11

Οι άνθρωποι μάθαιναν από παλιά ξένες γλώσσες, εξαιτίας κοινωνικών ,οικονομικών ή θρησκευτικών λόγων .Το πρώτο έργο σχετικά με την εκμάθηση της Τουρκικής είναι το Divan-ı Lugat-ı Türk , του Kasgarlı Mahmud που γράφτηκε τον 11^ο αιώνα. Αλλά με τη σύγχρονη έννοια ,η εκμάθηση της Τουρκικής ως ξένη γλώσσα, είναι σχετικά πολύ νέα. Συγκρίνοντας την με γλώσσες όπως τα Αγγλικά, Γερμανικά , Γαλλικά παρατηρούμε ότι οι μελέτες που έχουν γίνει είναι πολύ περιορισμένες .

Η μέθοδος εκμάθησης που χρησιμοποιείται ως επί το πλείστον, είναι η σειρά Yeni Hitit , που έχει ετοιμαστεί από το Πανεπιστήμιο Άγκυρας TÖMER με το οποίο

συνεργάζεται ο φορέας όπου εργάζομαι. Χρησιμοποιούνται επίσης και οι σειρές Hitit ,Adım Adım Türkçe,Bu Ne Demek? Türkçenin Kapıları, Türkçe Öğrenelim. Για τα παιδιά πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάρχουν και οι σειρές όπως Samanyolu, Sevgi Dili Türkçe, Gökkuşagi, Ebru, Açılım Türkçe Öğretim Seti . Κατά καιρούς χρησιμοποιούνται και οι δυο μέθοδοι Linguaphone και i-talk , που καλύπτουν καθημερινές εκφράσεις και έχουν υιοθετήσει την επικοινωνιακή μέθοδο .

Τα βιβλία Τουρκικής γραμματικής που έχουν γραφτεί στην Ελληνική είναι πολύ λίγα κι ένα από αυτά είναι και η ‘Τουρκική Γραμματικής στα Ελληνικά’ από τις Εκδόσεις Perugia - Tina Zogoroulou .Τα περισσότερα βιβλία γραμματικής που έχουν γραφτεί στην Τουρκική, έχουν ετοιμαστεί για μαθητές που έχουν την Τουρκική ως μητρική γλ’σσά. Για αυτό το λόγο δεν είναι και πολύ κατάλληλα για τους ξένους που μαθαίνουν Τουρκικά. Τις περισσότερες φορές και τα βιβλία που έχουν γραφτεί σε γλώσσα διαφορετική από τη μητρική γλώσσα του μαθητή δεν βοηθάνε.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 12

Πριν την επιλογή βιβλίων πρέπει να απαντηθούν τα παρακάτω ερωτήματα.

1 Σε ποιον διδάσκουμε την Τουρκική.

Το σημείο που πρέπει να προσέξουμε περισσότερο για την επιλογή των βιβλίων είναι αν διδάσκουμε την Τουρκική ως μητρική ή ως ξένη γλώσσα. Διότι δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί το ίδιο βιβλίο και στις δυο περιπτώσεις.

Ένα άλλος παράγοντας είναι οι ηλικίες των μαθητών.Τα βιβλία που απευθύνονται σε ενήλικες δεν είναι κατάλληλα για τα παιδιά.

2 Σε τι επίπεδο διδάσκονται τα Τούρκικα.

Η πλειοψηφία των μεθόδων που υπάρχουν είναι για αρχάριο επίπεδο και ένα μέρος αυτών για μεσαίο επίπεδο και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει μεταξύ τους συνοχή. Μερικές φορές ο καθηγητής διαλέγει μια σειρά που θεωρεί κατάλληλη και τη χρησιμοποιεί για αρχάριο και μεσαίο επίπεδο. Όταν όμως ο μαθητής θέλει να συνεχίσει σε προχωρημένο επίπεδο και η συγκεκριμένη σειρά δεν έχει βιβλίο για αυτό το επίπεδο, ο καθηγητής στρέφεται σε άλλη σειρά. Σε αυτή την περίπτωση ο μαθητής ξαναβλέπει τα ίδια θέματα που έχει ήδη διδαχτεί ή απορεί με κάποια γραμματικά φαινόμενα ,άγνωστα για αυτόν, που συναντάει στο προχωρημένο επίπεδο , αφού αυτά συμπεριλαμβάνονταν στο βιβλίο για το μεσαίο επίπεδο, της νέας σειράς που έχει επιλεγεί. Έτσι χάνει τον χρόνο ,το ενδιαφέρον και το κίνητρο του.

3 Ποιος είναι ο σκοπός της εκμάθησης.

Ένα άλλο πρόβλημα που προκύπτει κατά την επιλογή του βιβλίου είναι το να βρεθεί το κατάλληλο, σύμφωνα με το σκοπό του μαθητή. Δηλαδή αυτό που ταιριάζει σε κάποιον που μαθαίνει Τουρκικά με σκοπό τον τουρισμό ή που μαθαίνει τη γλώσσά

για ιδιωτικούς λόγους και βασίζεται στην απλή επικοινωνία ,σε καθημερινές εκφράσεις παρά στη σύνθετη δομή της γλωσσάς, δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες ενός μαθητή που μαθαίνει τη γλώσσα για επαγγελματικούς λόγους.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 13

Συνοπτικά, τα πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε στην επιλογή των βιβλίων είναι τα παρακάτω

- 1 Περιορισμένος αριθμός των βιβλίων
- 2 Βιβλία που δεν ταιριάζουν στο προφίλ μαθητών
- 3 Βιβλία που δεν ταιριάζουν στο στόχο των μαθητών
- 4 Μη ολοκληρωμένες σειρές, όσον αφορά τα επίπεδα εκμάθησης

ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 14

Υπάρχουν διάφορες θεωρίες και μέθοδοι στη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Μεταξύ αυτών, αυτές που έχουν υιοθετηθεί στην Τουρκία και στην Ευρώπη είναι οι εξής

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 15

1. Grammar translation Method

Είναι η παλαιότερη γνωστή μέθοδος. Είναι μια μέθοδος που δίνει βαρύτητα στη γραμματική και στη μετάφραση, χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον γραπτά κείμενα. Στη διδασκαλία γίνεται χρήση της μητρικής γλώσσας του μαθητή.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 16

2 Direct method

Η φιλοσοφία της στηρίζεται στην διαδικασία εκμάθησης της μητρικής γλωσσάς του ανθρώπου, δεν γίνεται καθόλου χρήση της μητρικής γλώσσας του μαθητή. Ο μαθητής μαθαίνει λέξεις με μιμήσεις, συνειρμούς , με τη μέθοδο σωστό λάθος .Χρησιμοποιούνται συχνά οπτικά μέσα, η γραμματική διδάσκεται με την επαγωγική μέθοδο .

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 17

3 Audio –Lingual method

Σε αυτή τη μέθοδο που δίνει μεγάλη σημασία στην επανάληψη και εμπέδωση , στόχος είναι ο μαθητής να παράγει μηχανικά τη γλώσσα. Τον πρώτο λόγο έχουν τα εργαστήρια γλώσσας παρά τα βιβλία κι ο μαθητής πρέπει πρώτα να μάθει να

καταλαβαίνει, μετά να μιλεί , να διαβάζει και τέλος να γράφει. Ο καθηγητής είναι το επίκεντρο.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 18

4 Cognitive-code approach

Η μητρική γλώσσά μπορεί να χρησιμοποιηθεί, επιτρέπεται η μετάφραση. Ακολουθεί την παραγωγική μέθοδο . Στο προσκήνιο είναι οι ομοιότητες μεταξύ της μητρικής και της ξένης γλώσσες . Επωφελείται από οπτικό ακουστικά μέσα. Η εκμάθηση της γλώσσας δεν στοχεύει στην απόκτηση συνήθειας αλλά στην εκμάθηση κανόνων συνειδητά.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 19

5 Communicative approach

Αυτή η μέθοδος υιοθετεί την μαθητο- κεντρική προσέγγιση. Δίνει βαρύτητα σε ομαδικές εργασίες σε διάλογους , σε προφορική γραπτή επικοινωνία , σε καθημερινές εκφράσεις. Και οι τέσσερις βασικές δεξιότητες (Ακουστικό ,ομιλία, κατανόηση κειμένου, παραγωγή γραπτού λόγου είναι εξίσου σημαντικές. Ο καθηγητής πρέπει να γνωρίζει καλά και τις δυο γλώσσες , και την διδασκόμενη και τη μητρική γλώσσα των μαθητών. Αντί των κανόνων της γλώσσας στοχεύει στο να αποκτήσουν οι μαθητές ικανότητα στην επικοινωνία σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες τους.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 20

6 Eclectic method

Σύμφωνα με αυτήν , καμία μέθοδο από μονή της δεν είναι επαρκείς. Ο καθηγητής σύμφωνα με τις ανάγκες και το επίπεδο του μαθητή, μπορεί να χρησιμοποιήσει τα κατάλληλα εργαλεία κάθε μεθόδου. Η διδασκαλία πρέπει να γίνεται στη γλώσσα στόχου αλλά αν κρίνεται αναγκαίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και η μητρική γλώσσα. Είναι πολύ σημαντικό το να δοθεί κίνητρο στο μαθητή.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 21

Κατά την επιλογή της μεθόδου πρέπει να ληφθούν υπ όψιν πολλοί παράγοντες όπως ο χρόνος διδασκαλίας , οι φυσικές δυνατότητες , το κόστος, ο αριθμός μαθητών . Παραδείγματος χάριν ,στα περισσότερα φροντιστήρια στην Τουρκία που διδάσκουν Τουρκικά οι ώρες διδασκαλίας είναι 15-20 την εβδομάδα .Ένα τέτοιο πρόγραμμα είναι σχεδόν αδύνατο σε μια ξένη χώρα. Σε ένα φροντιστήριο όπου τα μαθήματα γίνονται μια ή δυο φορές την εβδομάδα , 3-6 ώρες συνολικά ,στα αρχάρια επίπεδα , η επεξήγηση της σύνταξης και της δομής της γλώσσας, στην Τουρκική , περιορίζει πολύ το χρόνο του καθηγητή.

Σε αυτήν την περίπτωση θα είναι πολύ δύσκολο να εφαρμόσουμε την άμεση μέθοδο που υποστηρίζει την άποψη ότι πρέπει να γίνεται χρήση μόνο της γλώσσας στόχου.

Επίσης σε τμήματα με 15-20 άτομα, η συνεχής εφαρμογή της επικοινωνιακής μεθόδου που στηρίζεται σε διαλόγους μπορεί να είναι δύσκολη.

Κατά την ταπεινή μου άποψη ,δεν είναι σωστό να επιλέξουμε μονό μια από αυτές τις μεθόδους. Αντί να επιμείνουμε σε μια μέθοδο, λαμβάνοντας υπ'όψιν τις προαναφερόμενες συνθήκες, είμαι της άποψης ότι πρέπει να επιλέξουμε την καταλληλότερη.

Σε αυτό το σημείο υπάρχει κάτι που θα ήθελα να επισημάνω . Συμφωνά με την εμπειρία μου κυρίως στην εκμάθηση λέξεων με μια προσέγγιση που φέρνει στο προσκήνιο τις κοινές λέξεις μεταξύ Ελληνικών και Τούρκικων ,μπορούμε να εξασφαλίσουμε την εμπέδωση τους αναφέροντας την ετυμολογία τους ή την ιστορία τους,αν αυτή υφίσταται.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 22

Να δώσουμε ένα παράδειγμα .Στα Τουρκικά , η λέξη caba που χρησιμοποιούμε στην έκφραση «Bu da cabası» υπάρχει και στην Ελληνική. Στην Τουρκική χρησιμοποιείται με την έννοια του επιπλέον- χωρίς κόστος και στα Ελληνικά έχει την έννοια του χωρίς κόστος. Μπορούμε να πούμε στους μαθητές ότι προέρχεται από τη λέξη cabā' στα Αραβικά, που ήταν ένα είδος φόρου που εισέπρατταν από άτομα που δεν είχαν στην κατοχή τους κάποιο κομμάτι γης και ότι συναντάμε τη χρήση της στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Έπειτα μπορούμε να αναφερθούμε στο πως διαδόθηκε η χρήση της. Μέχρι πρότεινος το ούζου που πωλούνταν σε καραφάκι , στα τέλη του 19^{ου} αιώνα αρχίζει να πωλείται σε μπουκάλι. Δυο καραφάκια ισοδυναμούν σε 32 cl.Ενώ το μπουκάλι περιέχει 35 cl. Ο ταβερνιάρης θα κρίνει το τι θα γίνει με τη διάφορα των 3 cl.

Κάποιοι το κρατάνε για να το πιουν οι ίδιοι ενώ άλλοι τα κερνάνε στους πελάτες τους λέγοντας Bu da cabası: να και αυτό είναι το τζάμπα. Έτσι η λέξη αρχίζει να χρησιμοποιείται με τη σημερινή της σημασία. Αυτό που θέλω εδώ να τονίσω είναι ότι όταν μαθαίνουμε στον μαθητή μια λέξη ή μια έκφραση με μια τέτοια ιστοριούλα πετυχαίνουμε καλύτερα την αφομοίωση της.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 23

Αν ρίξουμε μια μάτια στον «Κώνο Ζωής» του Edgar Dale, στο οποίο δεν μπορώ να μην αναφερθώ μιας και συζητάμε για εκμάθηση ,θα δούμε ότι ο άνθρωπος πετυχαίνει τη μάθηση 83% με την όραση , 11% με την ακοή , 3,5% με την όσφρηση, 1,5%με την αφή και 1,1% με τη γεύση.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 24

Σύμφωνα πάλι με αυτή την διαπίστευση άνθρωπος θυμάται ένα 10% από αυτά που έχει διαβάσει, ένα 20% από αυτά που έχει ακούσει ένα 30% από αυτά που έχει δει, ένα 50% από αυτά που έχει δει και ακούσει, ένα 70% από αυτά που έχει πει και ένα 90%

από αυτά που έχει κάνει κι έχει πει. Δηλαδή κατά τη διάρκεια της μάθησης όσες περισσότερες αισθήσεις μπαίνουν στο παιχνίδι, όσες περισσότερες δεξιότητες χρησιμοποιηθούν, τόσο η μάθηση γίνεται καλύτερη.

Ο καθηγητής έχοντας υπ όψιν αυτό , πρέπει να διαλέξει την ανάλογη μέθοδο.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 25

Μετά την αναφορά μου στις μεθόδους και τα βιβλία υπάρχει άλλο ένα θέμα που θα ήθελα να αναφερθώ. Είμαι της άποψης ότι πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την τεχνολογία που έχει μπει πλέον σχεδόν σε όλους τους τομείς της ζωής μας και στην εκμάθηση της Τουρκικής. Θα ήθελα εδώ να πω μερικά πράγματα που θα μπορούσαν να γίνουν με ατομική πρωτοβουλία ή από πλευράς φορέων.

Δημιουργία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ομάδων ενημέρωσης-φόρουμ και δωματίων συζήτησης (chat room) στο διαδίκτυο , τα οποία εξασφαλίζουν την επικοινωνία μεταξύ καθηγητών και μαθητών ,οργάνωση εκδηλώσεων με βίντεο.

Παράλληλα με τη βιβλιοθήκη που υπάρχει στα φροντιστήρια και στα σχολεία με έντυπο υλικό όπως βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, δημιουργία μιας βιβλιοθήκης με CD και DVD .

Με ατομική πρωτοβουλία ή με την υποστήριξη κάποιου φορέα δημιουργία ιστοσελίδων για καθηγητές και μαθητές, διοργάνωση σεμιναρίων μέσω διαδικτύου με σκοπό την εκπαίδευση των καθηγητών. Μια ιστοσελίδα που θα μπορούσε να δημιουργηθεί από το Ίδρυμα Τουρκικής Γλωσσάς, TDK θα συνέβαλλε στην εκμάθηση της Τουρκικής.

Τώρα να περάσουμε σε ένα άλλο θέμα και να ρίξουμε μια μάτια στο προφίλ των ατόμων που μαθαίνουν την Τουρκική ως ξένη γλώσσα στην Ελλάδα.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 26

Σύμφωνα με τη μελέτη του Eurobarometer που έγινε το 2010, οι Έλληνες είναι στις πρώτες σειρές μεταξύ των λαών της Ευρωζώνης που γνωρίζουν τις περισσότερες ξένες γλώσσες. Συμφωνά με αυτή τη μελέτη που έγινε, σε άτομα ηλικίας 25-64 ετών, το 44% του ελληνικού πληθυσμού γνωρίζει μια ξένη γλώσσα. Το ποσοστό αυτό είναι 35,7% στο σύνολο της Ευρωζώνης. Το ποσοστό που γνωρίζει δυο ή και περισσότερες ξένες γλώσσες είναι 21.9% ,ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρωζώνη ανέρχεται στο 28,1% .

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 27

Σύμφωνα πάντα με την ίδια μελέτη, παρατηρούμε ότι το 77% των Ελλήνων γνωρίζουν Αγγλικά, το 12% Γαλλικά και το 6% Γερμανικά κι ότι αυτοί που γνωρίζουν πάνω από μια γλώσσα επιλέγουν με σειρά προτεραιότητας τα Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά. Μονό ένα ποσοστό του 2% μιλάει άλλη μια γλώσσα ,εκτός από αυτές.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 28

Δε γνωρίζουμε δυστυχώς τι ποσοστό κατέχει η Τουρκική μέσα σε αυτό αλλά σύμφωνα με τη μελέτη που έχω κάνει πάνω σε 100 άτομα που μαθαίνουν την Τουρκική, από αυτά τα άτομα το 19% γνωρίζει μια, το 37% γνωρίζει δυο , το 27% γνωρίζει τρεις, το 17% γνωρίζει τέσσερες ή και περισσότερες ξένες γλώσσες.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 29

Το 100% των ατόμων που γνωρίζουν μια ξένη γλώσσα , μιλάνε Αγγλικά το 63% των ατόμων που μιλάνε δυο ή και περισσότερες ξένες γλώσσες δηλώνουν ότι γνωρίζουν Γαλλικά, το 28% Γερμανικά , το 24% Ισπανικά, το 19% Ιταλικά, το 4% Ρωσικά, το 3% Αραβικά ,το 2% την Ελληνική νοηματική γλωσσά, το 1% Κινέζικα, Πορτογαλικά, Βουλγαρικά και Ρουμανικά.

Δηλαδή αυτοί που επιλέγουν να μάθουν την Τουρκική είναι συνήθως άτομα πολύγλωσσα.

ΓΙΑΤΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΤΟΥΡΚΙΚΑ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 30

Στην ερώτηση της ερευνάς μου “Γιατί μαθαίνετε Τούρκικα” δόθηκαν οι παρακάτω απαντήσεις.

44% επειδή μ’αρέσουν

27% για επαγγελματικούς λόγους

17% για λόγους ιδιωτικούς –συναισθηματικούς

12% για εκπαιδευτικούς λόγους

Εδώ βλέπουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό δηλώνει : Μαθαίνω Τουρκικά επειδή μου αρέσουν .Αυτοί συνήθως είναι άτομα που βλέπουν την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας ως χόμπι.

Σε αυτή την κατηγορία μπορούμε να προσθέσουμε και αυτούς που έχουν επηρεαστεί από τα Τουρκικά σήριαλ που έχουν αυξηθεί τα δυο τελευταία χρόνια και αυτούς που επιθυμούν να εκφράσουν τις ανάγκες τους μόνο και μόνο στις τουριστικές τους εκδρομές.

Άλλη μια ομάδα είναι αυτοί που μαθαίνουν Τουρκικά για επαγγελματικούς λόγους. Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα ωθεί κυρίως τους νέους, σε αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό. Η αναπτυσσομένη οικονομία της Τουρκίας , το γεγονός ότι είναι πολύ κοντά στην Ελλάδα και οι επενδύσεις που έχουν γίνει από κάποιους Έλληνες επιχειρηματίες ή φορείς εκεί , κάνουν την Τουρκία πολύ ελκυστική .

Παράλληλα και ένα ποσοστό διπλωματών δημοσιογράφων και πολιτικών επιστημόνων μαθαίνουν Τουρκικά για επαγγελματικούς λόγους.

Η βελτίωση των σχέσεων τα τελευταία χρόνια ,αύξησε τα ποσοστά των Ελλήνων που θέλουν να μάθουν την Τουρκική για συναισθηματικούς λόγους. Εκτός από αυτούς που λένε «Θέλω να μάθω τη γλώσσα που μίλαγε ο πάππος μου , η μαμά μου» υπάρχουν και αυτοί που τη μαθαίνουν λόγω ερώτα. Κυρίως μετά τους σεισμούς του 1999 , οι λαοί ήρανε πιο κοντά ο ένας στον άλλον και έγιναν αρκετοί Έλληνο-τουρκικοί γάμοι.

Επίσης αρκετοί νέοι ,των οποίων οι γονείς είχαν μεταναστεύσει από την Τουρκία στην Ελλάδα επιθυμούν τώρα τελευταία να εγκατασταθούν στην Τουρκία και να συνεχίσουν τη ζωή τους εκεί.

Η πλειοψηφία αυτών που λένε ότι μαθαίνουν την Τουρκική για εκπαιδευτικούς λόγους στην Ελλάδα είναι φοιτητές, άτομα που κάνουν μεταπτυχιακό ή ετοιμάζουν το διδακτορικό τους σε τμήματα Τουρκολογίας, Πολιτικών Επιστημών ή Διεθνών Σπουδών.

ΠΟΙΟΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΤΟΥΡΚΙΚΑ;

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 31

Μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-65 ετών , πάνω στους οποίους έγινε η ερευνά, το 41% είναι 20-29 ετών , το 32% είναι 30-39 ετών.

Αυτό δείχνει ότι προτιμούν την Τουρκική οι νέοι.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 32

Τα επαγγέλματα των συμμετεχόντων ποικίλλουν. Στις πρώτες θέσεις είναι αυτοί που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα, φοιτητές, καθηγητές και εκπαιδευτικοί, δικηγόροι και δικαστές, τραπεζικοί και οικονομολόγοι. Ακολουθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι απόφοιτοι Τουρκολογίας, δημοσιογράφοι, μεταφραστές και αρχαιολόγοι.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 33

Το 57% των μαθητών είναι στα επίπεδα A1-A2 , το 26% στα επίπεδα B1-B2 και το 17% στο επίπεδο Γ1. Όσο ανεβαίνει το επίπεδο παρατηρείται μια πτώση στον αριθμό των μαθητών. Νομίζω αυτό είναι ένα φαινόμενο που παρατηρούμε σε όλες τις ξένες γλώσσες.

Όταν ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να μας παρουσιάσουν με σειρά δυσκολίας τις τέσσερις βασικές δεξιότητες, διαμορφώθηκε ο εξής πίνακας.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 34

Το 42%των μαθητών χαρακτήρισαν ως πιο δύσκολη δεξιότητα την παραγωγή προφορικού λόγου και το 39% την κατανόηση ακουστικών κειμένων. Αν σκεφτούμε ότι η πλειοψηφία των μαθητών δεν έχει τη δυνατότητα να εξασκήσει τη γλώσσα

εκτός μαθήματος , το αποτέλεσμα αυτό είναι απολύτως φυσιολογικό. Στα περισσότερα φροντιστήρια στην Τουρκία, που διδάσκουν Τουρκικά οι ώρες διδασκαλίας είναι 15-20 την εβδομάδα .Η εφαρμογή ενός τέτοιου προγράμματος στην Ελλάδα είναι αρκετά δύσκολη . Οι φορείς που διδάσκουν ξένες γλώσσες στην Ελλάδα- με εξαίρεση τα πανεπιστήμια ποικίλλουν ανάλογα με τα επίπεδα κι ως επί το πλείστον διεξάγουν μαθήματα μια ή δυο φορές την εβδομάδα από 3 μέχρι και 6 ώρες. Ως εκ τούτου η δυνατότητα πρακτικής εξάσκησης του μαθητή και η δυνατότητα να ακούει τη γλώσσα στόχος ήταν περιορισμένη.

Μέχρι που έκαναν την εμφάνιση τους τα σήριαλ 1001 Gece -Χίλιες και μια νύχτες με τον Halit Ergenç και Ezel με τον Kenan İmirzalioğlu.Οι μαθητές έχουν ακόμη δυσκολία στην πρακτική εξάσκηση αλλά πλέον ακούνε συχνά τα Τουρκικά στην τηλεόραση. Τα τούρκικα σήριαλ σπάνε ρεκόρ τηλεθέασης.

Οι ομάδες που έχουν δημιουργηθεί στα κοινωνικά δίκτυα διοργανώνουν εκδρομές στα πλατό των σειρών που γυρίζονται στην Τουρκία. Γίνονται ακόμη και κοινωνιολογικές έρευνες για να αποκαλυφθεί το μυστικό της επιτυχίας τους.

Η πλειοψηφία των μαθητών που βρίσκουν εύκολη ή πολύ εύκολη την παραγωγή του προφορικού λόγου και την κατανόηση των ακουστικών κειμένων είναι άτομα που έχουν στην οικογένεια τους συγγενείς που μιλάνε Τουρκικά , άτομα που έχουν φύγει από την Κωνσταντινούπολη σε μικρή ηλικία ή άτομα που ταξιδεύουν συχνά στην Τουρκία.

Αυτοί που θεωρούν εύκολη την παραγωγή γραπτού λόγου, δήλωσαν ότι γράφοντας βρίσκουν χρόνο να σκεφτούνε. Διαπιστώθηκε ότι τα άτομα που θεώρησαν την παραγωγή γραπτού λόγου δύσκολη ή πολύ δύσκολη ήταν άτομα που δεν έγραφαν συχνά.

Το 61% των μαθητών δήλωσαν ότι βρίσκουν την ανάγνωση -κατανόηση κειμένου εύκολη και το 23% πολύ εύκολη. Γενικότερα όταν κοιτάζουμε τον πίνακα παρατηρείται ότι η παραγωγή προφορικού λόγου και η κατανόηση ακουστικών κειμένων θεωρούνται ως δύσκολα ή πολύ δύσκολα.

ΚΟΙΝΑ –ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΧΕΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ .

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΑΝΤΑΜΕ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΜΗΤΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ.

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 35

Σύμφωνα με μια ερευνά του Κου Ηρακλή Μήλλα, 4600 λέξεις ,1300 εκφράσεις ,παροιμίες και στερεότυπες εκφράσεις είναι κοινές στις δυο γλώσσες . Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται και λέξεις που προέρχονται από μια τρίτη γλώσσα.

ΛΙΑΦΑΝΕΙΑ 36

Σύμφωνα με μια άλλη έρευνα που έγινε στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης το 82% των λέξεων που πέρασαν από τα Ελληνικά στα Τουρκικά είναι ουσιαστικά και το 16% είναι επίθετα.

ΛΙΑΦΑΝΕΙΑ 37

Το 89% των λέξεων που έχουν περάσει από την Τουρκική στα Ελληνικά είναι ουσιαστικά, το 3% επίθετα, το 3% ρήματα, το 3% επιφωνήματα και το 2% αλλά μέρη του λόγου. Για παράδειγμα υπάρχουν οι εξής κοινές λέξεις.

ΛΙΑΦΑΝΕΙΑ 38

Καϊκι – kayak (ουσιαστικό)

Κάπαρης – kibar (επίθετο)

Καβουρδίζω - kavurmak (ρήμα)

Ντουγρού – dođru (επίρρημα)

με - hem hem (σύνδεσμος)

για – ya (επιφώνημα)

κάποιες από αυτές τις λέξεις χρησιμοποιούνται με την Τουρκική σημασία ενώ κάποιες με διαφορετική . Για παράδειγμα, Αραλίκι – aralık(μισό ανοιχτό στα Τουρκικά) : στα Ελληνικά σημαίνει τεμπελιά, Ααχαταρμάς – karma (μεταφορά-μέσον στα Τούρκικα): στα Ελληνικά σημαίνει χάος.

ΛΙΑΦΑΝΕΙΑ 39

Μεταξύ των δανείων είναι δυνατόν να έχουμε παροιμίες, εκφράσεις και στερεότυπα. Να δώσουμε μερικά παραδείγματα.

Χωριό που φαίνετε κολαούζο δεν θέλει - Görünen köy kılavuz istemez.

Παίζω με τη φωτιά - Ateşle oynamak

Να σου γίνει χαράμι - Sana haram olsun

Όλες αυτές οι κοινές λέξεις ,εκφράσεις κα τα στερεότυπα διευκολύνουν τους μαθητές και τους ενθαρρύνουν.

SES BİLGİSİ

ΦΩΝΗΤΙΚΗ -ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 40

Όταν εξετάζουμε το θέμα από φωνητικής πλευράς το πρώτο πρόβλημα που εντοπίζουμε είναι η δυσκολία που υπάρχει όσον αφορά την προφορά ορισμένων φθόγγων.

Υπάρχει δυσκολία στην προφορά των $-i, -ö, -ü, -ş, -j$ που δεν υπάρχουν στην Ελληνική γλώσσα. Παραδείγματος χάριν οι μαθητές όταν προφέρουν τις λέξεις ‘paşa, göz, ilik, bütün, montaj’ λένε την λέξη βάζοντας στη θέση αυτών των φθόγγων τον πλησιέστερο φθόγγο που υπάρχει στη δική τους γλώσσα. Δηλαδή λένε ‘pasa, goz, ilik, butun, montaz’.

Η προφορά των λέξεων ‘vazgeçmek, Fransızca, eczane,’ είναι σχεδόν αδύνατη για άτομα που η μητρική τους γλώσσα είναι η Ελληνική. Διότι στα Ελληνικά οι λέξεις όπου τα συμφωνά s, z, c, g βρίσκοντας το ένα διπλά στο άλλο είναι ελάχιστες έως ανύπαρκτες.

Άλλο ένα πρόβλημα είναι η απόδοση κάποιων φθόγγων στην αλφάβητο. Παραδείγματος χάριν στα Ελληνικά ο φθόγγος $-y$ των λέξεων ‘yangın’ και ‘Aynur’ αποδίδεται διαφορετικά.

Στην Τουρκική κάποια γράμματα παρόλο που αντιστοιχούν σε διαφορετικές φωνές, στην αλφάβητο αποδίδονται με το ίδιο γράμμα. Για παράδειγμα ο τρόπος άρθρωσης του φθόγγου $-k$ στις λέξεις, ‘kağıt’ και ‘kuron’ είναι διαφορετικός το ίδιο συμβαίνει και με το φθόγγο $-l$ που άλλοτε προφέρεται χοντρά και άλλοτε λεπτά, όπως συμβαίνει στις λέξεις ‘lazım’ και ‘salıncak’.

Η απουσία ενός σημείου στίξης στη γραφή, που θα έδειχνε τη λεπτή προφορά αυτών ή την μακρά προφορά κάποιων φωνηέντων σε λέξεις που έχουν εισέρθει στην Τουρκική από ξένες γλώσσες, δυσκολεύει ορισμένους μαθητές.

Για παράδειγμα όπως συμβαίνει στις λέξεις Hala-hâlâ

Ένα πρόβλημα που σχετίζεται με τη φωνητική είναι ο φθόγγος $-y$, ο οποίος στη Τουρκική αλφάβητο χαρακτηρίζεται ως σύμφωνο και στην Ελληνική ως φωνήεν. Οι μαθητές πολλές φορές ενδέχεται να προσθέσουν με ευκολία σε μια λέξη που λήγει σε $-y$, μια κατάληξη που δεν ταιριάζει. Για παράδειγμα είναι πολύ πιθανόν να πουν ‘Güray’ın’ αντί ‘Güray’ın’ που είναι και το σωστό.

Ένα άλλο θέμα για όσους έχουν την Ελληνική ως μητρική γλώσσα είναι αυτό του τονισμού και του επιτονισμού. Στην Ελληνική με ένα ειδικό σημείο στίξης δείχνουμε τη συλλαβή που πρέπει να τονίσουμε σε μια λέξη. Στην Τουρκική παρόλο που η πλειοψηφία των λέξεων τονίζεται στη λήγουσα κάποιες καταλήξεις έλκουν τον τονισμό ενώ κάποιες τον μεταφέρουν σε άλλη συλλαβή. Παρόλο που η κατανόηση τους είναι εύκολη, η εφαρμογή τους στην ομιλία παραμένει δύσκολη.

Όσον αφορά τον τονισμό των προτάσεων, δηλαδή τον επιτονισμό, στην Ελληνική, βάζουμε τη λέξη που θέλουμε να έχει τη μεγαλύτερη έμφαση στην αρχή της πρότασης ή την προφέρουμε πιο έντονα. Στην Τουρκική, η λέξη στην οποία θέλουμε να δώσουμε έμφαση είναι πιο κοντά στο ρήμα.

Τα φωνητικά φαινόμενα και οι αρμονίες πρέπει να διδαχτούν κυρίως στους αρχάριους μαθητές. Αυτό τρομάζει τους μαθητές που έρχονται πρώτη φορά σε επαφή με τα Τουρκικά.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 41

Δυστυχώς αυτά πρέπει να διδαχτούν στα πρώτα μαθήματα αφού αποτελούν το βασικό στοιχείο της Τουρκικής.

ΣΥΝΤΑΞΗ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 42

Στα Τουρκικά κυριαρχεί η εξής σύνταξη: υποκείμενο –αντικείμενο-ρήμα. Ενώ στην Ελληνική παρόλο που υπάρχουν διαφορετικές συντάξεις όπως και στην Τουρκική κυριαρχεί η εξής σύνταξη: υποκείμενο-ρήμα-αντικείμενο. Τη διάφορα αυτή μπορούμε να τη δούμε και στη διαφάνεια.

Ο Γιώργος είδε τον Αλί.

Yorgos Ali'yi gördü.

Σε μια τόσο απλή πρόταση το πρόβλημα δεν φαίνεται πολύ ξεκάθαρα αλλά όσο η πρόταση γίνεται πιο περίπλοκη κατανοούμε ευκολότερα το πρόβλημα. Μπορείτε κι εσείς να δείτε στη διαφάνεια τη σειρά των λέξεων.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 43

Στα Ελληνικά στις πλάγιες προτάσεις χρησιμοποιούμε κλιτά ρήματα και οι πλάγιες προτάσεις βρίσκονται στα δεξιά. Στα Τουρκικά σε μια συνηθισμένη πρόταση που το ρήμα βρίσκεται στο τέλος, η πλάγια πρόταση είναι αριστερά και η κύρια πρόταση στα δεξιά.

Ένα άλλο θέμα που προκύπτει εδώ είναι ότι όταν λέμε την πρόταση 'Gelmeni istiyorum', μετά την παραγωγική κατάληξη -ma – me έχουμε κτητική και πτώση. Στα Ελληνικά επειδή αυτό γίνεται με κλιτά ρήματα, οι μαθητές δυσκολεύονται καμία φορά να το κατανοήσουν.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 44

Στη μορφολογία εξετάζονται οι παραγωγικές και πτωτικές καταλήξεις. Η Τουρκική είναι μια συγκολλητική γλώσσα και αυτό αποτελεί άλλο ένα πρόβλημα. Παρόλο που στα Ελληνικά υπάρχουν καταλήξεις, ο ρόλος τους είναι διαφορετικός από αυτών της Τουρκικής.

Για παράδειγμα στη λέξη γραφεία, η ρίζα είναι το γράφω και με την προσθήκη του -εία εκφράζεται και ο πληθυντικός αριθμός αλλά ταυτόχρονα παράγεται και μια λέξη που δηλώνει χώρο.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 45

Ένας μαθητής μου από το Πανεπιστήμιο Αγαίου στη Ρόδο, ο οποίος παραδίδει μαθήματα γλωσσολογίας, μου είχε πει το εξής: Οι καταλήξεις των Τουρκικών είναι σαν τα Lego. Συναρμολογώντας τις δημιουργούμε κάτι καινούργιο, αλλά στο σύνολο μπορούμε να δούμε όλα τα κομμάτια.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 46

Ενώ οι καταλήξεις στα Ελληνικά είναι όπως η ζάχαρη στο τσάι. Αισθανόμαστε την ύπαρξη της αλλά δεν μπορούμε να τη δούμε, δεν μπορούμε να την αποσπάσουμε από το τσάι.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 47

Θα ήθελα να ξεκινήσω με τις πτωτικές καταλήξεις. Το πρώτο θέμα που θα ήθελα να αναφερθώ είναι ότι στα Νέα Ελληνικά η δοτική και η τοπική εκφράζονται με μια κοινή κατάληξη πτώσης. Σε αυτή την περίπτωση, παρόλο που δεν είναι δύσκολο για το μαθητή να καταλάβει τη διάφορα μεταξύ των προτάσεων

Sandalyeye oturuyorum. (Κάθομαι στην καρέκλα)

Sandalyede oturuyorum. (Κάθομαι στην καρέκλα)

η χρήση τους στον προφορικό λόγο δημιουργεί προβλήματα.

Η έκφραση της κτήσης στα Τουρκικά με ένα αυτόνομο ρήμα μπερδεύει τους μαθητές. Όπως το ρήμα 'have' στα Αγγλικά και στα Ελληνικά υπάρχει το ρήμα έχω και αυτό είναι μια λέξη. Αυτό στα Τουρκικά εκφράζεται με προσδιορισμό και με τις λέξεις var – yok.

Ο Αλί έχει σπίτι.

Ali'nin evi var.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 48

Η απόδοση των προσδιορισμών της Τουρκικής στα Ελληνικά, καμία φορά δεν γίνεται με τον ίδιο τύπο προσδιορισμών. Για παράδειγμα η ομάδα λέξεων γυναικεία τσάντα , που είναι επιθετικός προσδιορισμός στα Ελληνικά στα Τουρκικά εμφανίζεται ως αφηρημένος προσδιορισμός, δηλαδή ‘Kadın çantasi’ και αυτό ξαφνιάζει τους μαθητές. Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητη η ξεκάθαρη επεξήγηση και ο τρόπος χρήσης των προσδιορισμών.

Άλλη μια διαφορά στους προσδιορισμούς είναι η θέση του κτήτορα και του κτήματος. Στα Τουρκικά ο κτήτορας βρίσκεται αριστερά και το κτήμα, που είναι και το κύριο στοιχείο βρίσκεται δεξιά.

Στον προσδιορισμό ‘Çocuğun kitabı’ η λέξη ‘çocuğun’ είναι ο κτήτορας και βρίσκεται αριστερά, ενώ η λέξη ‘kitabı’ το οποίο είναι το κύριο στοιχείο ,είναι το κτήμα και βρίσκεται δεξιά. Ενώ στα Ελληνικά στον ίδιο προσδιορισμό το κτήμα ‘Το βιβλίο’ βρίσκεται αριστερά, ο κτήτορας ‘çocuğun’ βρίσκεται δεξιά. Αρχικά το πρόβλημα δεν φαίνεται να είναι και τόσο μεγάλο, αλλά όσο μεγαλώνουν οι προσδιορισμοί γίνεται μεγαλύτερο.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 49

Εκτός από αυτά, το ρήμα –imek εμφανίζεται ως κατάληξη και αυτό αποτελεί άλλη μια δυσκολία για τους μαθητές. Διότι στα Ελληνικά αυτό το ρήμα είναι μια λέξη.

Είμαι μαθητής

Öğrenci-y-im

Στα Ελληνικά δεν υπάρχει το ερωτηματικό μόριο –mİ. Η ερώτηση στο γραπτό λόγο αποδίδεται με ένα ερωτηματικό και στον προφορικό με επιτονισμό.

Κατάλαβες; Anladın mı?

Κατάλαβες. Anladın.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 50

Η αφομοίωση κάποιων ανύπαρκτων χρονών στα Ελληνικά, όπως ο αόριστος διάδοσης και ο ενεστώτας διαρκείας ή κάποιων σύνθετων χρονών καθώς και η χρήση τους στην ομιλία δημιουργούν προβλήματα.

Για παράδειγμα, αν μεταφράσουμε στα Τούρκικα την πρόταση ‘Η Ayça χθες συναντήθηκε με την παλιά δασκάλα της.’ με τον αόριστο διάδοσης, παράλληλα με την έννοια του παρελθόντος εκφράζουμε ότι πληροφορηθήκαμε το γεγονός από κάποιον άλλον. Αλλά την ίδια πρόταση αν τη μεταφράσουμε με τον συγκεκριμένο αόριστο ‘Ayça dün yolda eski öğretmeniyile karşılaştı.’ Μαζί με το παρελθόν δηλώνουμε ότι ήμασταν μάρτυρες αυτής την πράξης.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ

ΛΙΑΦΑΝΕΙΑ 51

Οι μαθητές κατανοούν τη λειτουργία των καταλήξεων που έρχονται η μια μετά την άλλη, αλλά κατά τη χρήση τους και κυρίως σε λέξεις όπου συναντάμε πάνω από μια κατάληξη δυσκολεύονται.

Παραδείγματος χάριν

An-la-: καταλαβαίνω

An-la-ş-: συνεννοούμαι

An-la-ş-il-: κατανοούμαι

An-la-ş-il-ir: κατανοητός

An-la-ş-il-ir-lik: σαφήνεια

Εκτός από αυτό, οι λεπτές διαφορές μεταξύ των επιρρηματικών μέτοχων που έχουν τον ίδιο ρολό, δυσκολεύουν τους μαθητές.

ΛΙΑΦΑΝΕΙΑ 52

Για παράδειγμα αν μεταφράσουμε την πρόταση ‘Όταν ακούω αυτό το τραγούδι κλαίω’ στα Τουρκικά ως ‘Bu şarkiyi dinlediğim zaman ağlıyorum’ ο κύριος ρόλος της επιρρηματικής μετοχής εδώ είναι να δηλώσει το χρόνο αλλά γίνεται και αισθητή μια επανάληψη. Αν τη μεταφράσουμε ως ‘Bu şarkiyi dinleyince ağlıyorum.’ Δηλώνει παράλληλα με το χρόνο μια κρυφή αιτία και επίσης επανάληψη.

Αν τη μεταφράσουμε ως ‘Bu şarkiyi dinledikçe ağlıyorum’ τονίζουμε την έννοια του χρόνου και μιας ισχυρής επανάληψης.

ΛΙΑΦΑΝΕΙΑ 53

Άλλο ένα πρόβλημα των καθηγητών Τουρκικής σχετίζεται με τις φωνές των ρημάτων. Για παράδειγμα στα Τουρκικά συγκριτικά με τα Ελληνικά υπάρχουν περισσότερα ρήματα σε παθητική φωνή. Όταν σε αυτά προστίθενται και οι σύνθετες φωνές ρημάτων, το θέμα γίνεται πολύ πιο περίπλοκο.

Για παράδειγμα

Tanı-: Γνωρίζω (ενεργητική φωνή)

Tanı-ş-: Γνωρίζομαι - (το ρήμα πηρέ το επίθημα αλληλοπάθειας)

Tanı-ş-tir-: Συστήνω - (το ρήμα πηρέ το επίθημα αλληλοπάθειας και ανάθεσης)

Tanı-ş-tır-ıl-: Με συστήνουν σε - (το ρήμα πηρέ το επίθημα αλληλοπάθειας ,ανάθεσης και παθητικής)

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 54

Επομένως ,μπορούμε να πούμε ότι η ύπαρξη κοινών λέξεων και εκφράσεων κάνουν τα Τουρκικά πιο διασκεδαστικά για τους Έλληνες και τους ενθαρρύνουν. Εκτός αυτού η απουσία των άρθρων και των γενών και η διατήρηση του ενικού αριθμού μετά από τους αριθμούς διευκολύνουν την εκμάθηση της Τουρκικής.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 55

Αλλά, θέματα όπως οι αρμονίες , η διάφορα στη σύνταξη, η συγκολλητική ιδιότητα της Τουρκικής και το γεγονός ότι η κτήση και κατοχή δεν αποδίδονται με μια λέξη, όπως στα Ελληνικά, αποτελούν πρόβλημα.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω το εξής: Οι δυο χώρες ήρθαν πιο κοντά η μια στην άλλη η προθυμία που υπήρξε για την ανακάλυψη των πολιτιστικών της στοιχείων ,αυτόματα ενίσχυσε και την επιθυμία εκμάθησης της γλώσσας της . Ευχή μας είναι, οι φορείς και τα άτομα που εργάζονται για το σκοπό αυτό ,να έχουν περισσότερη υποστήριξη. Διότι το να γνωριστούμε καλύτερα, μας εμπλουτίζει όλους.

Tuğçe Saklıca Rigatos

Καθηγήτρια Φιλολόγος Τουρκικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας – Αθήνα.

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 56

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ 57

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

- Akgönül, Samim. Türkiye Rumlari, İletişim, İstanbul, 2007
- Aksan, Doğan. Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim, TDK Yayınları, Ankara, 2003
- Aktar, Ayhan. Türk Milliyetçiliği, Gayrimüslimler ve Ekonomik Dönüşüm, İletişim Yayınları, İstanbul, 2006
- Banguoğlu, Tahsin. Türkçenin Grameri, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2007
- Bozkurt, Fuat Prof. Dr. Türkiye Türkçesi, Kapı Yayınları, İstanbul, 2004
- Demir, Tufan. Türkçe Dilbilgisi, Kurmay Kitap Yayın Dağıtım, Ankara, 2006
- Demirel, Özcan Prof.Dr. Türkçe Öğretimi, Pegem Yayıncılık, 2000
- Demirözü, Damla. Savaştan Barışa Giden Yol, İletişim, İstanbul, 2007
- Ergin, Muharrem Prof. Dr. Türk Dil Bilgisi, Boğaziçi Yayınları
- Küçükahmet, Leyla Eğitim, Öğretim Programları, Öğretim, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Gazi Kitabevi, Ankara, 1997
- Özkırımlı, Atilla. Türk Dili Dil ve Anlatım, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2007
- Prokou, Sofia. Atina Üniversitesi, Türk ve Modern Asya Araştırmaları Bölümü, yayınlanmamış doktora tezi, Atina
- Yüksekkaya, Gülden Sağol Prof. Dr. (Editör) Türk Dili Kitabı, Duyap Yayıncılık, 2006, İstanbul
- Δημαση, Μαρία - Νιζαμ, Αχμετ. Το Κοινό Λεξιλόγιο της Ελληνικής και της Τουρκικής Γλώσσας, 2004
- Μηλλας, Ηρακλής. Κατάλογος Κοινών Ελληνικών και Τουρκικών Λέξεων και Παραομιών, Εκδόσεις Παπαζηση, Αθήνα, 2008

Αρθρα

Antoniou, Thanasis. Ethnos, 06-04-2012

Barın, Erol Yard.Doç.Dr. Yabancılar Türkiye Öğretiminde Metodoloji

Büyükaslan, Ali Yabancı Dil Türkçe'nin Öğretilmesinde Yeni Yöntemler: Bilişim Uygulamaları, Çözüm Önerileri

Çeltek, Aytaç - Kaili, Hasan. Bene Telefon Almadın: Rodostaki Türkçe Yunanca İki Dilli Konuşucuların Türkçesinde Yunancanın Etkisi, Ege Üniversitesi, Rodos

Gömlüksüz, Mehmet Nuri Yard.Doç.Dr. Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Yöntemler ve Yötem Sorunu

Karaağaç, Günay. Türkçenin Dünya Dillerine Etkisi

Liakos, Antonis- Apo tis Khamenes stis Alytrotes Patrides, To Vima, 13.9.1998

Rona, Bengisu Dr. Dil Öğretiminde Yöntem Sorunu, Türkçe Öğretimi Sempozyumu

http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/karaagac_01.pdf

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/12/839/10625.pdf>